

WOJEWODA WIELKOPOLSKI
PS-II.431.9.11.2021.2.11

Poznań, 4 listopada 2021 r.

Pan
Jerzy Krysiak
Dyrektor
Miejskiego Centrum
Interwencji Kryzysowej
w Poznaniu
ul. Dolne Chyby 10
60-480 Poznań

ZALECENIA POKONTROLNE

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 oraz ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r., poz. 1249), zwanej dalej *ustawą*, art. 126 i 127 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 1876 ze zm.), rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 czerwca 2011 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 126, poz. 718), a także w oparciu o przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245), zwanego dalej *rozporządzeniem*, zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu przeprowadził w dniach 21, 22 oraz 29 września 2021 r. kontrolę problemową w Miejskim centrum Interwencji Kryzysowej w Poznaniu, zwanym dalej *MCIK*, w zakresie prowadzenia Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, pod adresem: ul. Dolne Chyby 10, 60-480 Poznań, zwanego dalej *SOW, Placówką* lub *Ośrodkiem*.

Zakres kontroli obejmował sprawdzenie spełniania kryteriów standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczny ośrodek wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie oraz sprawdzenie kwalifikacji kadry w okresie od 1 stycznia 2020 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych oraz działania wcześniejsze, jeżeli miały one związek z przedmiotem kontroli.

Ustaleń kontroli dokonano na podstawie analizy przedłożonych w trakcie jej trwania dokumentów, związanych z realizacją kontrolowanego zadania, a także w oparciu o dodatkowe wyjaśnienia udzielone przez p. Jerzego Krysiaka - Dyrektora MCIK oraz p. Marzenę Boligłową - Kierownika SOW.

Ustalenia dokonane w toku kontroli zostały szczegółowo opisane w protokole kontroli, podpisanym przez Dyrektora MCIK dnia 21 października 2021 r., bez zastrzeżeń.

Działalność jednostki w zakresie objętym kontrolą oceniono pozytywnie, pomimo stwierdzenia uchybień i nieprawidłowości.

W toku kontroli ustalono, co następuje:

SOW funkcjonuje obecnie na podstawie statutu, wprowadzonego Uchwałą Nr XXXIV/607/VIII/2020 Rady Miasta Poznania z dnia 8 września 2020 r. w sprawie nadania statutu jednostce budżetowej – Miejskiemu Centrum Interwencji Kryzysowej w Poznaniu przy ul. Dolne Chyby 10 oraz regulaminu organizacyjnego MCİK, nadanego Zarządzeniem Nr 125/2021/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 11.02.2021 r. W ww. regulaminie zawarto informację, iż jedną z komórek organizacyjnych wyodrębnionych w strukturze MCİK jest Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, którym kieruje kierownik. W aktualnie obowiązującym regulaminie wśród zadań SOW wskazano podejmowanie działań w zakresie interwencyjnym i terapeutyczno-wspomagającym, a także zapewnienie potrzeb bytowych, **co jest zgodne z zadaniami wymienionymi w § 1 ust. 1 pkt 1-3 rozporządzenia.**

Dyrektorem MCİK jest Pan Jerzy Krysiak, powołany na to stanowisko przez Prezydenta Miasta Poznania Zarządzeniem Nr 783/2007/P z dnia 30.10.2007 r.

SOW posiada opracowane następujące procedury:

1. „Procedura postępowania wobec ofiary przemocy w SOW”, zwana dalej *Procedurą*. W powyższym dokumencie określono również procedury postępowania w sytuacjach szczególnych, tj. wystąpienia przemocy na terenie SOW, spożycia alkoholu lub przebywania na terenie SOW osób pod wpływem alkoholu, w sytuacji odwiedzin, w sytuacji sprawowania opieki nad dzieckiem przez inną osobę, gdy pojawi się drugi opiekun prawny dziecka, wejścia na teren SOW osoby wskazanej jako stosująca przemoc, udzielania informacji o mieszkańcach oraz odbierania korespondencji.
2. „Procedura obsługi w SOW telefonu *Niebieska Linia*”.
3. „Procedura postępowania wobec ofiar przestępstwa handlu ludźmi w SOW”.
4. „Procedury związane ze stanem zagrożenia epidemiologicznego”.

W kontrolowanym okresie, zgodnie z dokumentami formalnymi, oraz teczkami osób przebywających w SOW, Placówka zapewniała:

1. w zakresie interwencyjnym:
 - a) schronienie ofierze przemocy w rodzinie oraz dzieciom pozostającym pod jej opieką, bez skierowania i bez względu na dochód, przez okres do trzech miesięcy, **co jest zgodne z § 1 ust. 1 pkt 1 lit. a rozporządzenia.**
 - b) ochronę ofiary przemocy w rodzinie przed osobą stosującą przemoc w rodzinie poprzez zawarcie zapisów o odizolowaniu osoby doświadczającej przemocy od osoby stosującej przemoc w Regulaminie i Procedurze oraz zabezpieczenie terenu i dostępu do budynku SOW, **co jest zgodne z § 1 ust. 1 pkt 1 lit. b rozporządzenia.**
 - c) udzielanie wszystkim osobom przebywającym natychmiastowej pomocy psychologicznej i prawnej oraz zorganizowanie niezwłocznie dostępu do pomocy medycznej w przypadku, gdy wymagał tego stan zdrowia ofiary przemocy w rodzinie, **co jest zgodne z § 1 ust. 1 pkt 1 lit. c rozporządzenia.**

d) rozpoznanie sytuacji ofiary przemocy w rodzinie i ocenę ryzyka w zakresie zagrożenia bezpieczeństwa ofiary lub jej dzieci pozostających pod jej opieką, **co jest zgodne z § 1 ust. 1 pkt 1 lit. d rozporządzenia.**

2. w zakresie terapeutyczno – wspomagającym:

a) diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, **co jest zgodne z § 1 ust. 1 pkt 2 lit. a rozporządzenia.**

b) opracowywanie indywidualnego planu pomocy ofierze przemocy w rodzinie, uwzględniającego: potrzeby, cele, metody i czas pomoc, **co jest zgodne z § 1 ust. 1 pkt 2 lit. b rozporządzenia.**

c) udzielanie poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, **co jest zgodne z § 1 ust. 1 pkt 2 lit. c rozporządzenia.**

d) powadzenie terapii indywidualnej ukierunkowanej na wsparcie ofiary przemocy w rodzinie oraz nabycie umiejętności ochrony przed osobą stosującą przemoc w rodzinie, **co jest zgodne z § 1 ust. 1 pkt 2 lit. e rozporządzenia.**

e) zapewnienie dostępu do pomocy medycznej, **co jest zgodne z § 1 ust. 1 pkt 2 lit. f rozporządzenia.**

f) ocenę sytuacji dzieci na podstawie przeprowadzonego w tej rodzinie wywiadu środowiskowego i udzielenie im wsparcia lub pomocy psychologicznej oraz specjalistycznej pomocy socjoterapeutycznej i terapeutycznej, **co jest zgodne z § 1 ust. 1 pkt 2 lit. g rozporządzenia.**

3. w zakresie potrzeb bytowych (na podstawie protokołu oględzin Placówki):

a) całodobowego okresowego pobytu dla 20 osób, **co jest zgodne z § 1 ust. 1 pkt 3 lit. a rozporządzenia.**

b) pomieszczenia do spania przeznaczonych maksymalnie dla pięciu osób, z uwzględnieniem sytuacji rodzinnej ofiary przemocy w rodzinie, **co jest zgodne z § 1 ust. 1 pkt 3 lit. b rozporządzenia.**

c) 2 wspólnych pomieszczeń do pobytu dziennego z miejscem zabaw dla dzieci i pokoju do nauki, 11 ogólnodostępnych łazienek, wyposażonych w sposób umożliwiający korzystanie zarówno przez osoby dorosłe, jak i dzieci; miejsce do prania i suszenia, ogólnodostępnej kuchni, **co jest zgodne z zapisami § 1 ust. 1 pkt 3 lit. c, d, e, f rozporządzenia.**

d) wyżywienie, odzież, obuwie, środki higieny osobistej, **co jest zgodne z zapisami § 1 ust. 1 pkt 3 lit. g, h rozporządzenia.**

Jednocześnie, należy nadmienić, iż podczas dokonywania oględzin budynku SOW, stwierdzono że pomieszczenia (przede wszystkim korytarze i łazienki) oraz ich wyposażenie (m.in. meble, sanitariaty, baterie umywalkowe, prysznice) wymagają remontu. Powyższe niedomogi w zakresie infrastruktury budynku sprawiają, że nie stanowi on bezpiecznego i przyjaznego miejsca dla rodzin, w szczególności dzieci dotkniętych przemocą domową.

4. Placówka zapewniała osobom przebywającym świadczenia, o których mowa w ust. 1 pkt 3 lit. g i h rozporządzenia, w sytuacji, jeżeli dochód osoby doznającej przemocy w rodzinie nie przekraczał aktualnie obowiązującego kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, **co jest zgodne z zapisami § 1 ust. 2 rozporządzenia**

W celu realizacji swoich zadań SOW zatrudnia łącznie 8 osób. Kierownik Placówki **spełnia wymagania określone w art. 6a ustawy, w związku z art. 122 ustawy o pomocy społecznej**. Osoby zatrudnione na stanowisku 2 pedagogów, pokojowej, opiekuna, starszego opiekuna oraz pracownika socjalnego posiadają kwalifikacje **zgodne z zapisami § 2 ust. 1 rozporządzenia**.

Stwierdzone podczas kontroli nieprawidłowości, szczegółowo opisane w protokole kontroli, dotyczyły następujących kwestii:

1. Prowadzenie grup wsparcia lub grup terapeutycznych dla ofiar przemocy w rodzinie w sposób **częściowo zgodny z zapisami § 1 ust. 1 pkt 2 lit. d rozporządzenia**. Grup wsparcia oraz grup terapeutycznych dla osób doznających przemocy w rodzinie nie prowadzono w okresie od listopada 2020 r. do dnia kontroli, co jest niezgodne z wymaganiami zawartymi w **§ 1 ust. 1 pkt 2 lit. d rozporządzenia**. Odnośnie braku realizacji spotkań grupy wsparcia i zajęć warsztatowych z kompetencji wychowawczych od listopada 2020 r., Kierownik SOW złożył w trakcie kontroli oświadczenie, iż „W okresie od listopada 2020 r. powyższe zajęcia się nie odbywały, częściowo ze względu na pandemię. Zajęcia od października 2021 r. wrócą według planu”.
2. Udzielanie konsultacji wychowawczych w sposób **częściowo zgodny z zapisami § 1 ust. 1 pkt 2 lit. h rozporządzenia**. Spotkania grupowe nie odbywały się w okresie od listopada 2020 r. do dnia kontroli, co jest niezgodne z wymaganiami zawartymi w **§ 1 ust. 1 pkt 2 lit. h rozporządzenia**. Zgodnie z oświadczeniem Kierownika SOW, spotkania grupowe zostaną wznowione w październiku 2021 r.
3. Osoba zatrudniona na stanowisku psychologa, zgodnie z przedstawionymi podczas kontroli wyjaśnieniami, nie posiada udokumentowanego co najmniej 3-letniego stażu pracy w instytucjach lub placówkach realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie i nie posiada także zaświadczenia o ukończeniu szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w wymiarze co najmniej 100 godzin, **co nie jest zgodne z zapisami § 2 ust. 1 rozporządzenia**. W trakcie kontroli, Dyrektor MCiK oraz Kierownik SOW wyjaśnili, iż proces rekrutacji na stanowisko psychologa w SOW przeprowadzany był kilkakrotnie, jednak z uwagi na proponowane niskie wynagrodzenie, nie udało się zatrudnić osoby spełniającej ww. wymagania.

Ponadto, podczas kontroli stwierdzono uchybienia, szczegółowo opisane w protokole kontroli, które dotyczyły następujących kwestii:

1. Zgodnie z zapisami regulaminu, SOW zostało przydzielone wykonywanie zadań związanych z Mieszkaniami Chronionym Treningowym dla Ofiar Przemocy przy ul. Dolne Chyby 10 w Poznaniu. SOW realizuje także zadanie w zakresie prowadzenia Telefonu Zaufania dla ofiar przemocy domowej

(Niebieska Linia) i Telefonu Zaufania dla osób uzależnionych i ich rodzin (Pomarańczowa Linia). W procedurze dotyczącej obsługi ww. telefonu zaznaczono, iż pracownik dyżurujący w SOW ma obowiązek odbierania telefonu w trakcie swojej pracy. Jak wynika z informacji przekazanych w trakcie kontroli, osoby zatrudnione w SOW pełnią dyżury dwunastogodzinne, od poniedziałku do piątku w zespole dwuosobowym, natomiast w weekendy – jednoosobowe. Przy analizie stanu zatrudnienia oraz informacji o dyżurach pełnionych pojedynczo w weekendy, może to powodować trudności z prawidłową realizacją wszystkich nałożonych na pracownika zadań.

2. Jak wynika z oświadczenia Kierownika SOW, „Procedura postępowania wobec ofiar przestępstwa handlu ludźmi w SOW” oraz „Procedura związana ze stanem zagrożenia epidemiologicznego” nie zostały wprowadzone zarządzeniem Dyrektora MCIK, a jedynie przez Niego zaakceptowane.
3. W punkcie 1.1. Procedury przywołuje się w tytule ustawę o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, podając niżej definicję interwencji kryzysowej, znajdującą się w ustawie o pomocy społecznej. Ponadto, nazwa procedury oraz używane w niej nazewnictwo nie odpowiada obecnemu stanowi wiedzy merytorycznej z zakresu przemocy w rodzinie.

Biorąc powyższe pod uwagę, na podstawie § 3 i § 19 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 czerwca 2011 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zalecam:

1. Spowodować regularne prowadzenie grup wsparcia lub grup terapeutycznych dla osób doznających przemocy w rodzinie oraz konsultacji wychowawczych, w sposób uwzględniający bezpieczeństwo osób przebywających w SOW/aktualną sytuację epidemiologiczną, zgodnie z zapisami **§ 1 ust. 1 pkt 2 lit. d rozporządzenia**.
2. Spowodować zatrudnienie na stanowisku psychologa osoby, spełniającej kwalifikacje określone w **§ 2 ust. 1 rozporządzenia**.

Rekomendacje:

1. Dokonać ponownej analizy sposobu pełnienia dyżurów oraz ilości obowiązków nałożonych na pracowników, w ten sposób aby zapewnić maksymalnie wysoki standard świadczonych usług.
2. Spowodować przyjęcie „Procedury postępowania wobec ofiar przestępstwa handlu ludźmi w SOW” oraz „Procedury związana ze stanem zagrożenia epidemiologicznego” zarządzeniem Dyrektora MCIK lub Kierownika SOW.
3. Dokonać ponownej analizy zapisów zawartych w obowiązujących w Placówce procedurach pod kątem ich aktualności i zawartości merytorycznej.
4. Dołożyć wszelkich starań, aby poprawić wygląd Placówki, w ten sposób, aby był on bezpiecznym i przyjaznym miejscem dla rodzin, w szczególności dzieci dotkniętych przemocą domową.

Informacje końcowe:

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej, w związku z art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszych zaleceń pokontrolnych, przysługuje Panu prawo zgłoszenia zastrzeżeń.

W przypadku uwzględnienia przez Wojewodę zastrzeżeń, zgodnie z art. 128 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej w terminie 30 dni jest Pan obowiązany do powiadomienia o realizacji zaleceń, uwag i wniosków, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych przez wojewodę zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 130 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, kto nie zrealizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 zł do 12.000 zł.

Pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych oczekuję w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego pisma.

z up. Wojewody Wielkopolskiego
Monika Donke-Cieślewicz
z-ca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej
/podpis elektroniczny/

Do wiadomości:

Rada Miasta Poznania
Plac Kolegiacki 17
61-841 Poznań

Dokument sporządziła:

inspektor wojewódzki

Marta Dużyńska

17 grudnia 2021 r.